

**การพัฒนาตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่าง
ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย**
The scale development of performance based on indicators of good governance
principles of the civil engineering division in the Tambon administrative
organizations in upper Isaan region of Thailand

เกียรติกมล คำวิมล¹ สมเกียรติ ศรีปัดดา² วิบูล เป็นสุข³ สืบชาติ อันทะไชย⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย สร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย และประเมินความเหมาะสมในการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยระยะที่ 1 เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน จำนวน 340 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างมีระบบ (Systematics Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น ภาแบบสำรวจรายการ (Checklist) การวิจัยระยะที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย คือผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณสมบัติเป็นนักวิชาการ ด้านธรรมาภิบาล นักยุทธศาสตร์การพัฒนา นักวิชาการด้านการประเมินผล จำนวน 10 คน ซึ่งได้มาโดยเทคนิค การบันทึกเหตุการณ์สำคัญ (Critical Incident Technique) และการวิจัยระยะที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีคุณสมบัติเป็นผู้อำนวยการกองช่าง องค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 20 คน

ผลการวิจัยพบว่า ตัวชี้วัดส่วนใหญ่มีความเหมาะสมกับการเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎี สามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลตัวแปรทั้ง 70 ตัวแปร มีความสัมพันธ์กัน มีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ และได้เกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาล ทั้ง 6 ด้าน รวม 25 องค์ประกอบการปฏิบัติ 65 ตัวชี้วัด และทุกตัวชี้วัดขององค์ประกอบการปฏิบัติงานมีความเหมาะสมในด้านความสอดคล้อง และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง อยู่ในเกณฑ์การยอมรับที่กำหนดไว้

คำสำคัญ : การพัฒนา ตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล

¹ นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

² อาจารย์ ประจำสาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

³ อาจารย์ ประจำคณะเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

⁴ อาจารย์ ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Abstract

The purposes of this research were : to develop the elements and indicators of performance based on the indicators of good governance principles of the civil engineering division in the Tambon Administrative Organizations in upper Isaan region of Thailand, to establish criteria for evaluating the performance based on indicators of good governance principles of the civil engineering division in the Tambon Administrative Organizations in upper Isaan region of Thailand, and to evaluate the appropriateness of performance based on indicators of good governance principles of the civil engineering division in the Tambon Administrative Organizations in upper Isaan region of Thailand. In phases 1, the samples were 340 officers in the civil engineering division in the Tambon Administrative Organizations in upper Isaan region of Thailand. A cheek-list survey was employed to collect data. In phases 2, The target participants were 10 qualified experts in the field of the good governance, the strategic development, and the evaluation. The Critical Incident Technique was used to gain the target participants. And in phases 3, the target group was 20 qualified directors from different civil engineering divisions in the Tambon Administrative Organizations in Udon Thani.

The research results were as follows: The indicators were mostly suitable to be a measure of performance based on the indicators of good governance principles of the civil engineering division in the Tambon Administrative Organizations in upper Isaan region of Thailand. The indicators were acceptable and could be applied as a measure of performance in the civil engineering division in the Tambon Administrative Organizations in upper Isaan region of Thailand. A total of 70 variables were interrelated and suitable for element analysis. The evaluation criteria for performance based on 6 areas of indicators of the principles of good governance were indentified 25 elements and 65 indicators, which were appropriate in terms of consistency and efficiency in practice and performance.

Keywords: development, indicators of good governance principles

ความเป็นมาของปัญหา

การบริหารจัดการเพื่อการปกครองบ้านเมืองมีมาตั้งแต่โบราณกาล การบริหารจัดการนี้ดำเนินการโดยผู้นำที่มีความรู้ความสามารถอันเป็นที่ยอมรับของประชาชนในประชาคมนั้นๆ ธรรมาภิบาล คือ การดำเนินการโดยใช้หลัก “ความเป็นธรรม” เป็นพื้นฐาน ดังนั้นการปกครอง หรือการอยู่ร่วมกันอย่างมีคุณภาพของประชาคมนั้นๆ จึงยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวปฏิบัติ

กล่าวคือ ธรรมาภิบาลทำหน้าที่เป็นกลไก เครื่องมือ และแนวทางการดำเนินงานที่เชื่อมโยงกันของภาคเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยเน้นความจำเป็นของการสร้างความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนอย่างจริงจัง และต่อเนื่อง เพื่อให้ประเทศมีพื้นฐานของระบอบประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง มีความชอบธรรมของกฎหมาย มีเสถียรภาพ มีโครงสร้างและ

กระบวนการ บริหารที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน (สถาบันพระปกเกล้า, 2544)

ประเทศไทยได้มีการนำธรรมาภิบาล มาใช้อธิบายวิธีการปกครองบ้านเมืองตามหลักรัฐศาสตร์ ต่อมาได้ขยายวงการใช้คำธรรมาภิบาลกว้างขวางขึ้น คำว่าธรรมาภิบาล ได้ถูกนำมาใช้อย่างกว้างขวางในหน่วยงานภาครัฐ เมื่อ ธรรมาภิบาลได้มีการนำมาใช้อธิบายวิธีการอยู่ร่วมกัน ทำงานร่วมกันขององค์การของรัฐ และเอกชนอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้เพราะว่าการทำงานให้องค์กรเจริญก้าวหน้ามีคุณภาพนั้น ถือว่าการบริหารและการจัดการเป็นกลไกสำคัญ จึงเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า ธรรมาภิบาลเป็นสิ่งที่สำคัญทั้งในระดับรัฐบาล องค์การภาครัฐหรือเอกชน ทั้งนักวิชาการและผู้กำหนดนโยบาย (บวรศักดิ์ อุวรรณโณ, 2542)

องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากการกระจายอำนาจของทางภาครัฐที่มุ่งเน้นด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกๆ ด้านของประชาชนในพื้นที่ให้มีความเจริญ มีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต ในการบริหารงานด้านการพัฒนาในด้านต่างๆ ยอมรับว่าหลักธรรมาภิบาล เป็นแนวปฏิบัติที่เหมาะสมกับการบริหารงานเป็นอย่างมาก เพราะเน้นความมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล โดยส่งเสริมให้มีความรับผิดชอบในผลการปฏิบัติและความโปร่งใส ในขณะเดียวกันก็ยังคงให้ความสำคัญแก่การมีส่วนร่วม การกระจายอำนาจ และความยุติธรรม ในฐานะหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานบริการที่มีความใกล้ชิดและรับรู้ปัญหาและความต้องการของประชาชนมากที่สุด จึงเริ่มต้น การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ให้เป็นแบบอย่างของการเผยแพร่หลักธรรมาภิบาลในสังคมตามนโยบายของรัฐบาล กองช่างขององค์การบริหารส่วน

ตำบล มีหน้าที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาตามภารกิจหน้าที่ที่สำคัญสามารถแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้ 1) งานก่อสร้าง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานก่อสร้างและงานบูรณะถนน งานก่อสร้างและบูรณะสภาพและโครงการพิเศษงานระบบข้อมูลและแผนที่เส้นทางคมนาคมและงานบำรุงรักษาเครื่องจักรและยานพาหนะ 2) งานออกแบบและควบคุมอาคาร มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรม งานวิศวกรรม งานประเมินราคา งานควบคุม การก่อสร้าง งานบริการข้อมูล และงานออกแบบ 3) งานสาธารณสุขปศุสัตว์ มีหน้าที่ ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานประสานสาธารณสุขปศุสัตว์และกิจการประปา งานขนส่งและวิศวกรรมจราจร งานระบายน้ำ และงานจัดตกแต่งสถานที่ และ 4) งานผังเมือง มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับงานสำรวจแผนที่ งานวางผังพัฒนาเมือง งานควบคุมทางผังเมือง งานจัดรูปที่ดินและฟื้นฟูเมือง และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2540)

การปฏิบัติงานของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลที่ผ่านมา พบว่า มีการตรวจพบ การทุจริตอย่างมาก การใช้จ่ายงบประมาณที่ไม่คุ้มค่าไม่ตรงกับความต้องการในการแก้ไขปัญหา ขาดการติดตามผล การดำเนินงานในการก่อสร้างและบูรณะถนน ระบบข้อมูลและแผนที่เส้นทางคมนาคมยังไม่ได้มีการปรับปรุงให้ทันสมัย ตลอดจนการควบคุมการปฏิบัติงานเครื่องจักรกลยานพาหนะ การเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เป็นสาเหตุให้การบริหารท้องถิ่นด้อยประสิทธิภาพไม่สามารถที่จะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าตามเจตนารมณ์ของการกระจายอำนาจได้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุนทรี เนียมณรงค์ (2548) นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินชำนาญการ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมการคอร์รัปชันใน

องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับเรื่องร้องเรียนจากประชาชนว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบล ได้สมรู้ร่วมคิดกับหัวหน้าส่วนการคลัง ยักยอกเงินราชการไปใช้ส่วนตัว การตรวจสอบพบหนังสือสารภาพผิด 3 ฉบับ โดยฉบับที่ 1 เรื่องนำเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล ฝากเข้าบัญชีตัวเองและยืมคืนนำมาใช้ค้ำองค์การบริหารส่วนตำบล ฉบับที่ 2 เรื่องทำสมุดเช็คหายและปลอมลายเซ็นหัวหน้าส่วนการคลัง และฉบับที่ 3 เรื่องมีเงินขาดบัญชีทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล เสียหาย 2.5 ล้านบาท

จากภารกิจงานและปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัย จึงสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดและแนวทางในการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของกองช่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบล อันจะเป็นข้อมูลที่สำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของ การวิจัยไว้ 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาองค์ประกอบและตัวชี้วัด การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย
2. เพื่อสร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาลของกองช่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย

3. เพื่อประเมินความเหมาะสมในการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาล ของกองช่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

การวิจัยในระยะที่ 1 ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดองค์ประกอบของการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวบรวมวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการสังเคราะห์เนื้อหา (Content Synthesis) เพื่อให้ได้ร่างของกรอบองค์ประกอบ และตัวชี้วัดการปฏิบัติงานของกองช่าง ที่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล หลังจากนั้นจะนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทำ การตรวจสอบ ด้วยเทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) และผู้วิจัยจะนำเอากรอบขององค์ประกอบ และตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่ผ่าน การตรวจสอบและยืนยันจากผู้ทรงคุณวุฒิมาสร้างแบบสอบถามเพื่อสำรวจ ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของกองช่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน เพื่อทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis) หลังจากนั้นจะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) เพื่อยืนยันองค์ประกอบที่สร้างขึ้นมาจากแนวคิดทฤษฎี เมื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจะมีความสอดคล้องกับโครงสร้างในทางทฤษฎีหรือไม่ (Construct Validity) วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป LISREL (Fornell & Larcker, 1981 ; Anderson & Gerbing, 1988)

ระยะที่ 2 สร้างเกณฑ์การประเมินผล การปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาลของ กองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

จากองค์ประกอบและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ได้จากการวิจัยระยะที่ 1 จะนำตัวชี้วัดเหล่านั้น มาสร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล แล้วนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษา (Wording)

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมในการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาลของ กองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

หลังจากได้เกณฑ์การประเมินตัวชี้วัด การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ของกองช่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้วิจัยจะนำมาประเมินความเหมาะสมในการปฏิบัติงาน ตามตัวชี้วัดการปฏิบัติงาน ตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหาร ส่วนตำบล โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับความเหมาะสมที่มีค่าความถี่ ตั้งแต่ ร้อยละ 75 ขึ้นไป

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัย การพัฒนาตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่างใน องค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ประเทศไทย สรุปผลการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของ กองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ระดับตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน มีค่าตั้งแต่ 4.13-4.80 ส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าตั้งแต่ 0.40-0.68 โดยตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคคลภายนอกสามารถตรวจสอบ ข้อมูลหน่วยงานได้จากเครือข่ายสารสนเทศ เท่ากับ 4.80 และตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การบังคับบัญชา มีหลายขั้นตอนเพื่อการกลั่นกรอง เท่ากับ 4.13 ขณะที่ตัวชี้วัดที่มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงสุด คือ ผลประโยชน์ ที่ตอบแทนแก่ประชาชน เท่ากับ 0.68 และตัวชี้วัดที่มีส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานต่ำสุด คือ บุคคลภายนอกสามารถ ตรวจสอบข้อมูลหน่วยงานได้จากเครือข่ายสารสนเทศ เท่ากับ 0.40

ตัวชี้วัดส่วนใหญ่มีความเหมาะสมกับการเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis)

ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของเมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรค่า KMO (Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่าเท่ากับ .962 ซึ่งมากกว่า .50 แสดงว่า ข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์มีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ ส่วนการทดสอบด้วย Barlett's test of sphericity เป็นการทดสอบสมมติฐานว่า เมทริกซ์สหสัมพันธ์นี้ เป็นเมทริกซ์เอกภาพ (Identity matrix) หรือไม่ พบว่า ค่า Chi-Square = 20247.23 และมีค่านัยสำคัญทางสถิติ (Sig.) = .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 นั่นคือ เมทริกซ์สหสัมพันธ์ที่ได้ไม่เป็นเมทริกซ์เอกภาพ แสดงว่า ตัวแปรทั้ง 70 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน จึงมีความเหมาะสมสำหรับนำมาวิเคราะห์องค์ประกอบได้

	Var1	Var2	Var3	Var4	Var5	Var6
Var1	1.00					
Var2	0.74	1.00				
Var3	0.19	0.39	1.00			
Var4	0.28	0.42	0.60	1.00		
Var5	0.33	0.39	0.57	0.68	1.00	
Var6	0.23	0.37	0.85	0.79	0.68	1.00

ระยะที่ 2 สร้างเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาลของ กอช้งในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ระยะที่ 3 ประเมินความเหมาะสมในการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของหลักธรรมาภิบาลของกองช่างในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน

ผู้วิจัยได้นำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 20 คน พิจารณาประเมินความเหมาะสมในด้านความสอดคล้องของตัวชี้วัดกับองค์ประกอบธรรมาภิบาลและความสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง โดยกำหนดเกณฑ์การยอมรับ ความเหมาะสม ที่มีค่าความถี่ ตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป พบว่า ทุกตัวชี้วัดขององค์ประกอบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน มีความเหมาะสมในด้านความสอดคล้องและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง อยู่ในเกณฑ์การยอมรับที่กำหนดไว้

อภิปรายผล

การอภิปรายผลระยะที่ 1

ตัวชี้วัดส่วนใหญ่มีความเหมาะสมกับการเป็นตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่าง ในองค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ซึ่งให้เห็นว่า ตัวชี้วัดที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้วัดความเปลี่ยนแปลง สามารถบ่งบอกถึงสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล เป็นตัวชี้วัดที่มีความสัมพันธ์กับเกณฑ์มาตรฐาน สามารถใช้วัดความสำเร็จ หรือผลการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาลที่เกิดขึ้น สามารถเป็นเครื่องมือที่ช่วยในการระบุปัญหา การวางแผน และการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจิรุตม์ ศรีรัตนบัลล์และคณะ (2543) ได้กล่าวถึงตัวชี้วัดว่า เป็นเครื่องมือในการวัดหรือประเมินคุณภาพวิธีหนึ่ง สามารถเป็นเครื่องมือประเมินได้ทั้งผลลัพธ์ กระบวนการที่ให้การดูแล และกระบวนการย่อยๆ หรือผลลัพธ์ย่อยๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างกระบวนการหลัก อาจกล่าวได้ว่าเป็นวิธีการในการประเมินคุณภาพที่จุดใดจุดหนึ่งของการเชื่อมโยงกระบวนการของการให้บริการกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น และสอดคล้องกับแนวคิดของ บุญใจ ศรีสถิตนรากร (2543) กล่าวว่า ตัวชี้วัดว่า เป็นตัวประกอบ

ตัวแปร หรือค่าที่สังเกตได้ ซึ่งใช้บ่งชี้บอกสถานภาพหรือสะท้อนลักษณะการดำเนินงานหรือผลการดำเนินงาน ตัวชี้วัด สามารถใช้เป็นตัวประเมินสถานการณ์หรือเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่สามารถบอกสถานการณ์ที่เป็นอยู่หรือที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงเวลาที่เราศึกษา เพื่อให้ทราบว่าสถานการณ์นั้นๆ อยู่ในระดับใด มีภาวะความเป็นอยู่อย่างไร โดยจะเป็นการประมาณสถานการณ์ในเชิงปริมาณและกำหนดเป็นค่าตัวเลขในลักษณะที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงของสถานการณ์นั้นๆ ทั้งสถานการณ์ที่ได้ประมาณในเชิงปริมาณและกำหนดค่าตัวเลขในลักษณะที่มีความใกล้เคียงกับความเป็นจริงของสถานการณ์นั้นๆ

การอภิปรายผลระยะที่ 2

ทุกตัวชี้วัดขององค์ประกอบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลทั้ง 6 ด้าน มีความเหมาะสมในด้านความสอดคล้องและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง อยู่ในเกณฑ์การยอมรับที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับสถาบันพระปกเกล้า (2544) ได้กล่าวว่า ตัวชี้วัดธรรมาภิบาลของแต่ละองค์การจะต้องเหมาะสมกับแต่ละชนิดขององค์การ อาจพิจารณาตามหลักต่อไปนี้ ต้องมีความเหมาะสมกับลักษณะงานของแต่ละหน่วยงาน ต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ และต้องมีความโปร่งใสในตัวชี้วัดเอง ต้องมีคุณภาพและแม่นยำของตัวชี้วัดและกรอบตัวชี้วัด ต้องมีข้อมูลที่สนับสนุน การได้มาซึ่งตัวชี้วัด และต้องสามารถระบุผลที่จะได้รับจากตัวชี้วัดได้อย่างชัดเจน

การอภิปรายผลระยะที่ 3

ทุกตัวชี้วัดขององค์ประกอบการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล มีความเหมาะสมในด้านความสอดคล้องและสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้จริง อยู่ในเกณฑ์การยอมรับที่กำหนดไว้ และตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาล ที่มีองค์ประกอบ 6 ด้านนั้น

สอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี สามารถนำไปใช้เป็นตัวชี้วัด การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของกองช่างใน องค์การบริหารส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนบน ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า ตัวชี้วัดหลักธรรมาภิบาล สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งนี้ผู้บริหาร องค์การ บุคลากร และประชาชน จะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการกำหนดนโยบาย การจัดทำแผนงาน โครงการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาองค์การให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีพัชรา สิทธิกาจกร แก้วพิจิตร (2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักธรรมาภิบาลใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า จากการวิเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ ผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัย พบว่าการใช้หลักแบบ ธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ประกอบด้วย 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักความรับผิดชอบ 2) หลักนิติ ธรรมและความเสมอภาค 3) หลักความโปร่งใส 4) หลัก ความคุ้มค่า 5) หลักความมั่นคง 6) หลักการมีส่วนร่วม 7) หลักคุณธรรม และ 8) หลักการใช้อำนาจหน้าที่ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีที่ได้ศึกษาและความคิดเห็น ของผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้กำหนดเป็นกรอบ ตัวแปรที่ศึกษาของการใช้หลักธรรมาภิบาลใน สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อนำไปศึกษาความเป็นไปได้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ฝ่ายบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถนำข้อมูลที่เป็นจุดอ่อนของการทำงานไปพัฒนา งานให้ดีขึ้นได้ เช่น ด้านความเป็นธรรม ด้านความโปร่งใส ควรจะพัฒนาระบบบริหารให้มีความชัดเจน ตรวจสอบ ง่าย เกิดความมั่นใจในหมู่ผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น

2. ฝ่ายปฏิบัติการ องค์การบริหารส่วนตำบล สามารถนำผลการวิจัยไปปรับปรุงตนเองเพื่อทำความเข้าใจหลักการทำงานตามหลักธรรมาภิบาลให้มากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานข้างเคียงแล้วจะช่วยให้ ผู้ปฏิบัติงานปรับปรุงจุดอ่อนของหน่วยงานของตนให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาแนวทางการปฏิบัติงานตาม ตัวชี้วัดหลักธรรมาภิบาลกับความพึงพอใจของข้าราชการ ในหน่วยงานอื่นๆ ของภาครัฐ

2. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าระดับ การปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลกับผลสัมฤทธิ์ใน การปฏิบัติงานขององค์กรต่างๆ

3. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยเกิดความมั่นใจ ขึ้นอีกระดับหนึ่งว่าหลักธรรมาภิบาล ควรจะได้นำไป ประยุกต์ใช้กับการบริหารกิจการต่างๆ ขององค์การบริหาร ส่วนตำบลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น. (2540). **ข้อมูลสภา ตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2540**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ส่วน ท้องถิ่น.

จิรัฐม ศรีรัตนบัลลังก์ และคนอื่นๆ. (2543). **เครื่องชี้วัด คุณภาพโรงพยาบาล : Hospital Quality Indicators**. กรุงเทพฯ : ดีไซน์.

บุญใจ ศรีสถิตนรากร. (2543). **การพัฒนาดัชนีรวมของ คุณภาพการจัดการศึกษาสำหรับหลักสูตร พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการ วิจัยและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ศรีพัชรา สิทธิกำจร แก้วพิจิตร. (2551). **การใช้หลัก
ธรรมาภิบาล ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.**
ดุสิตนิพนธ์ปริญาปริญญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สถาบันพระปกเกล้า. (2544). **ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล.**
กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า ศูนย์
ลาดพร้าว.

โสภณ พรโชคชัย. (2550). **คุณธรรมธุรกิจ.** พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : มูลนิธิประเมินค่าทรัพย์สินแห่ง
ประเทศไทย.

สุนทรี เนียมณรงค์. (2556). **การศึกษาพฤติกรรมการ
คอร์รัปชันใน อบต.** กรุงเทพฯ : สำนักงานการ
ตรวจเงินแผ่นดิน.

Claes Fornell & David F. Larcker. (1981). **Evaluating
Structural Equation Models with
Unobservable Variables and Measurement
Error.** Journal of Marketing Research.
American Marketing Association.